WIADOMOŚCI KRAJOZNAWCZE I TURYSTYCZNE

BIULETYN INFORMACYJNY POLSKIEGO TOW. KRAJOZNAWCZEGO

Członkowie P. T. K. otrzymują biuletyn bezpłatnie, korzystają ze zniżek na kolejach i w schroniskach!

Rok IV. Warszawa, maj 1933 № 5 (28)

KOMUNIKATY RADY GŁÓWNEJ P. T. K.

XXVII Zjazd Delegatów P. T. K. odbył się pod przewodnictwem prezesa P. Wł. Raczkiewicza w dn. 30.IV.33 Sprawozdanie szczegółowe z przebiegu prawie dwunastogodzinnych, b. ożywionych obrad podamy w biuletynie czerwcowym.

Oddziałom, które nie nadesłały sprawozdań z działalności w ramach, ustalonych schematów, sprawozdań rachunkowych oraz tym, które nie wpłaciły należytych świadczeń na rzecz Centrali zostaje wstrzymane wysyłanie biuletynów i legitymacyj zniżkowych.

Radą Główna odbyła w dn. 28.IV posiedzenie pod przewodnictwem prezesa P. Wł. Raczkiewicza, poświęcone całkowicie przygotowaniu porządku dziennego Zjazdu Delegatów w dn. 30.IV.33.

Pierwszy Wojewódzki Zjazd Krajoznawczy we Lwowie. W dn. 2. IV.1933 odbył się we Lwowie I Wojewódzki Zjazd Krajoznawczy, zorganizowany przez Lwowski Oddział Polskiego Tow. Krajoznawczego.

W Zjeździe wzięło udział około 200 osób, w tem 40 reprezentantów różnych Towarzystw. Na Zjazd Oddział Lwowski wydał b. umiejętnie pomyślaną broszurę propagandową, ilustrującą słowem, fotografjami, mapkami, wykresami i zestawieniami statystycznemi stan i rozwój P. T. K.. nadto w Muzeum Przemysłu Artystycznego otwarta została wystawa informująca o całokształcie działalności P. T. K.

Obrady Zjazdu zagaił prof. Politechniki Lwowskiej, prezes Oddziału Lwowskiego P. T. K., dr. B. Fuliński, witając przedstawicieli władz rządowych, wojskowych, naukowych, samorządowych, delegatów poszczególnych kół P. T. K. i organizacyj społecznych. Obradom przewodniczyli: dr. B. Fuliński, dr. Kunzek z Tarnopola i dyr. Deszberg; sekretarzowali: dr. Orlicz i dr. Uhorczak.

Długi szereg mów powitalnych rozpoczął inż. Maliszewski, witając Zjazd imieniem wojewody lwowskiego, po nim witali Zjazd: pułk. Świątecki imieniem wojskowości, dr. Kubala im. m. Lwowa, wizytator Błażewski im. Kuratorjum Lw., inż. Wiktor. prezes Lwowskiej Dyrekcji P. K. P., prof. Patkowski imieniem Rady Gł. P. T. K., prof. Wierdak imieniem Lwowskiego Komitetu Państwowej Rady Ochrony Przyrody, prof. Zierhoffer imieniem T-wa Geograficznego, prof. Zubrzycki imieniem T-wa Opieki nad Zabytkami Sztuki i Kultury, dr. A. Czołowski imieniem T-wa Miłośników Przeszłości Lwowa, red. Starzewski imieniem Oddziału Lw. Polskiego T-wa Tatrzańskiego, dr. Czyżewski imieniem Zrzeszenia Nauczycieli Geograf., p. Osiński imieniem T-wa Przyjaciół Nauk w Przemyślu, p. Stopolówna imieniem Harcerstwa Żeńskiego.

Nastąpiło odczytanie nadesłanych depesz i pism, poczem wygłoszono dwa referaty.

Odczyt inauguracyjny p. t. „Idea, cele i zadania współczesnego krajoznawstwa polskiego" wygłosił viceprezes P. T. K., prof. Al. Patkowski, zaś dr. Stefan Uhma przedstawił znaczenie „Krajoznawstwa w życiu państwowem, społecznem i gospodarczem".

Po przerwie obiadowej nastąpiły dalsze referaty: prof. dr.Zierhoffer mówił na temat „Krajoznawstwo a zbieranie materjałów naukowych", dr. Szymon Wierdak ujął problem ze stanowiska ochrony przyrody, dr. Fr. Uhorczak omawiał wpływ ruchu krajoznawczego na popularyzację wiedzy o kraju, mjr. M. Legeżyński o związku krajoznawstwa z turystyką, a wreszcie dr. Skopowski o ruchu krajoznawczym wśród młodzieży szkolnej.

Z uchwalonych przez Zjazd rezolucyj, przytaczamy poniżej następujące:

1. Pierwszy Wojewódzki Zjazd Krajoznawczy województwa Lwowskiego, wyraża przekonanie, że podstawą organizacyjną rozwoju ruchu krajoznawczego winne być Oddziały P. T. K., organizowane planowo, o ile możności, we wszystkich miastach powiatowych.

2. Zjazd, nawiązując do uchwał I Ogólnopolskiego Kongresu Krajoznawczego w Poznaniu w roku 1929, uchwala zwrócić się do władz centralnych o powierzenie w urzędach administracji ogólnej referatów krajoznawstwa specjalnemu urzędnikowi, któryby współdziałał w rozwoju ruchu krajoznawczego na terenie powiatów względnie województw.

3. Pierwszy Wojewódzki Zjazd Krajoznawczy Województwa Lwowskiego, uchwala konieczność opracowania monografji krajoznawczej województwa lwowskiego, względnie regjonu lwowskiego i powierza przygotowanie materjałów do tej monografji zarządowi Oddziału Lwowskiego P. T. K.

4. Zjazd uchwala zwrócić się z prośbą do Rady Głównej P. T. K., by ta zajęła się sprawą unifikacji Podolskiego T-wa Krajoznawczego i Wołyńskiego T-wa Krajoznawczego i Opieki nad Zabytkami Przeszłości z P. T. K.

Obrady toczyły się cały dzień do późnego wieczora z wielkiem ożywieniem, w serdecznym nastroju, z głęboką wiarą w poważną misję społeczno-obywatelską ideologji i ruchu krajoznawczego.

Dzień 2 kwietnia 1933 r., stanowić będzie piękną i chlubną kartę w działalności naszego Oddziału Lwowskiego i jego Zarządu.

P. T. Krajoznawcze do Polonji Amerykańskiej. W związku z przygotowywanym przez Radę Organizacyjną Polaków z Zagranicy, albumem na wystawę w Chicago, który ma być ofiarowany Polonji Amerykańskiej, Rada Główna P. T. K. dołączyła swój adres, wraz z 4 fotografjami, wyobrażającemi typy regjonalne (Łowiczanie, Kaszubi, górnicy Śląscy i Górale), a Oddział Warszawski P. T. K. swój adres również z 4 fotografjami wyobrażającemi: Rynek Starego Miasta, Belweder od strony parku, Pałac Łazienkowski z teatrem na wyspie i pomnik Fr. Chopina w Żelazowej Woli. Treść adresów brzmi:

1. „Rada Główna Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego „Polonji Amerykańskiej" śle serdeczne pozdrowienia i wyrazy zapewnienia o pomocy w realizowaniu pięknego hasła: — Poznaj swój kraj! — ".

2 „Oddział Warszawski Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego przesyła szczere pozdrowienia i serdecznie zaprasza rodaków z za oceanu do odwiedzenia i poznania pięknej Ojczyzny naszej".

Schronisko P. T. K. w Pucku. Zarząd Oddziału Poznańskiego uchwalił za noclegi w schronisku P. T. K. w Pucku na r. 1933 ceny następujące: 1) dla członków P. T. K. za dobę—50 gr., 2) dla postronnych zł. 1.—, dla wycieczek szkolnych—50 gr. od osoby.

Koło Turystyki Wodnej P. T. K. w Warszawie. Otwarcie przystani P. T. K. W niedzielę, dn. 7 maja, o godz. 3.30 po poł. odbędzie się otwarcie przystani P. T. K. przed 2-im zkolei sezonem letnim, na którą to uroczystość Zarząd Koła uprzejmie zaprasza wszystkich członków P. T. K.

Walne Zebranie. Roczne walne zebranie członków Koła odbyło się w dn. 17.III r. b. Przewodniczył p. nacz. W. Czapiński. Sprawozdania z działalności za r. 1932 złożyli: z Zarządu—prezes p. Wł. Gruszczyński, sportowe — nacz. przystani p. A. Wisłocki, rachunkowe—skarbnik p. F. Bednarczyk i Komisji Rewizyjnej— p. dyr. Szeronos. Koło liczyło 65 członków, którzy przebyli w ciągu roku wodą zgórą 16.000 km. Dochody Koła wyniosły: z opłat członków i wejść na przystań zł. 3.477,80, z subwencyj zł. 3.500,—, razem zł. 6.977,80. Wydatki (koszty i procenty) wyniosły zł. 2.981,66, skąd czysta nadwyżka, stanowiąca własny już kapitał obrotowy Koła, wyniosła zł. 3.995,14. Budowa i urządzenie przystani kosztowało zł. 11.803,64, z czego pozostaje do pokrycia zł. 7.307,50 (w tem zł. 5.800,— pożyczki długoterminowe).

Pozatem Walne Zebranie zatwierdziło tabelę opłat na r. 1933, regulamin Koła, budżet na r. 1933 i powołało nowy Zarząd, który ukonstytuował się, jak następnje: prezes—p. W. Gruszczyński, vice-prezes i nacz. przystani — p. A. Wisłocki, zast. nacz. przyst. — p. J. Piwocki, sekretarz—p. Z. Wisłocka, skarbnik— p. F. Bednarczyk, gospodarz — p. M. Podhorska, członek p. F. Kawa. Zastępcy: pp. B. Dzięciołowski i Z. Rago. Do Komisji Rewizyjnej powołano pp.: J. Gadomskiego, Z. Pierackiego i H. Zasztowtową.

Na delegata Rady do Zarządu Koła Rada Główna powołała p. St. Gabryszewskiego.

Sprawy bieżące. Umowę notarjalną dzierżawy terenu nad Wisłą pod przystań Towarzystwa przedłużono z 6 lat do 16, zapewniając w ten sposób na na długie lata istnienie i rozwój Koła. W roku bież. kontynuuje się rozbudowę przystani przez budowę drugiego hangaru na kajaki, nowych 45 szafek turystycznych i odzieżowych i, wreszcie, postawienie pięknego domku campingowego, pomysłu arch. L. Niemojewskiego.

Wystawa kajakowa, turystyki wodnej i wioślarstwa. Koło wzięło udział wwystawie, jaka z inicjatywy klubu „Wisła" otwarta została w dniu 17 kwietnia w Warszawie, przy ul. Bagatela 3 i ma na celu przedstawienie dorobku w dziedzinie sprzętu i turystyki wodnej. Imprezę tę uważać należy ze wszechmiar za udaną, cieszy się też ona dużą frekwencją. Wśród wystawionych setek eksponatów w postaci przeróżnego rodzaju i typu łodzi, a także ekwipunku wioślarsko-turystycznego, na specjalną uwagę zasługują kajaki gumowe, t. zw. składaki, które do niedawna jeszcze sprowadzano tylko z zagranicy, dziś zaś wytwarzane są już przez 5 firm krajowych, nie ustępując zagranicznym, a będąc od nich znacznie tańszemi. Poza firmami w wystawie wzięło udział także szereg klubów wioślarskich, a wśród nich budzi duże zainteresowanie swem stoiskiem Koło Turystyki Wodnej P. T. K., które obrazuje nietylko poważny już dorobek i szybki rozwój Koła, lecz i zasługi Pol. Tow. Kr., położone także w zakresie turystyki wodnej—w postaci wydawnictw, fotografij, posiadanych schronisk na szlakach wodnych i t. p.

Ze względu na ciekawe eksponaty oraz imponujący rozwój turystyki wodnej, do którego Pol. Tow. Kr. przyczynia się już bezpośrednio, a także własne schronisko, wystawa, która trwać będzie miesiąc, powinna wzbudzić duże zainteresowanie i wśród członków Pol. Tow. Krajoznawczego.

W. G.

Z ŻYCIA OKRĘGÓW I ODDZIAŁÓW P. T. K.

Augustów. W dn. 11.III.33 odbyło się posiedzenie organizacyjne Oddziału z inicjatywy p. Z. Szczękowej pod przewodnictwem starosty p. K. Siwika. Na zebraniu prof. Mościcki wygłosił odczyt p. t. „Nasze obowiązki w stosunku do przyrody". Do zarządu wybrano: na prezesa p. St. Staniewicza, na viceprezesa p. Z. Szczękową, na czł. zarządu pp.: M. Rappla, H. Kamińskiego, inż. Zasztowta i W. Halicką, na sekretarza p. Stroynowską, na skarbnika p. W. Malicką. Do Komisji rewizyjnej pp.: D. Kuźmicza, Z. Turkowskiego i J. Słocińskiego. Oddział liczy 61 członków.

Baranowicze. Zarząd w dn. 21.IX.33 ukonstytuował się następująco: pp. M. Jarmulski, burmistrz m. Baranowicz—prezes, Al. Pigulewski—sekretarz, Z. Sadowski—skarbnik. Oddział liczy 52 członków.

Białystok. Oddział Białostocki P. T. K. zorganizował w r. 1932 dziewięć wycieczek. z czego trzy po mieście przy udziale 95 osób i sześć pozamiejskich, w tem: 1 do Królowego Mostu, uroczego zakątka, leżącego na dawnym szlaku Napoleońskim, a słynnego z walk powstańczych w r. 1863; w wycieczce wzięło udział 26 osób. Prowadził p. Motylewski, 3 do Supraśla, miejscowości coraz bardziej nabierającej rozgłosu ze względu na piękną, lesistą okolicę, plażę kopielową, tereny narciarskie oraz rzadko spotykaną na ziemiach polskich, słynną Świątynię Pobazyljańską, typu warownego. W wycieczkach wzięło udział 89 osób. Dwie z nich prowadził prezes p. K. Kosiński, jedną wiceprezes p. E. Motylewski, jedną do Grodna, przy udziale 18 osób, prowadzł p. B. Karwat, jedną do Białowieży, przy udziale 19 osób, prowadziła p. A. Srzedzińska.

Odczytów w r. 1932 wygłoszono 5: jeden Ks. Ferdynanda Machaya, p. K. Kosińskiego dwa odczyty, jeden na temat „Polskie T-wo Krajoznawcze", obecnych 250 osób, drugi na temat „Puszcza Białowieska" obecnych 200 osób, dwa odczyty wygłoszone zostały przez p. E. Motylewskiego, pierwszy na temat „Supraśl", obecnych 200 osób, drugi na temat „Jezioro Augustowskie", obecnych 300 osób.

W roku 1932 Oddział nasz, a z nim i całe społeczeństwo białostockie utraciło gorącego miłośnika krajoznawstwa i obywatela wielkich cnót w zmarłym tragicznie księdzu Pawle Grzybowskim.

W dn. I.II. 1933 r. Oddział nasz przyjął wycieczkę ze Szpakowa, w składzie 30 osób. Oprowadzał wycieczkę p. K. Kosiński. W dn. 6.II. przyjęto wycieczkę z Poznania w składzie 25 osób. Oprowadzali wycieczkę pp. K. Kosiński i M. Goławski. W dn. 14 lutego b. r. wygłosił odczyt leśniczy Parku Narodowego w Białowieży inż. Roman Jasiński pod tytułem „Park Narodowy w Białowieży", obecnych 450 osób.
W dniach 4 i 5 marca b. r. urządzono kulig do Choroszcz, w składzie 29 osób. Prowadził p. K. Kosiński.

Doroczne Walne Zebranie członków Oddziału Białostockiego P. T. K. odbyło się w dniu 22 lutego b. r. Obecny skład Zarządu przedstawia się następująco: prof. Konstanty Kosiński — prezes, prof. M. Goławski i E Motylewski — wice-prezesi, E Nowakowski — sekretarz, A. Srzedzińska — skarbnik i członek Zarządu K. Bubiński. Zastępcy pp: F. Strzałkowska i J. Górzyńska. Zarządowi zostawiono wolną rękę w dokooptowaniu paru osób do Zarządu. Do Komisji Rewizyjnej weszli: Ks. E. Mikołajun, prof. L. Barudzki, i prof. A. Bielawski, jako zastępcy, pp. Cz. Sierosławski i R. Gołębiowski.

Zamierzenia na rok bieżący: intensywniejsza propaganda krajoznawstwa, organizowanie możliwie największej ilości wycieczek krajoznawczych, tworzenie kół krajoznawczych szkolnych, urządzenie schroniska wycieczkowego, oraz wydanie przewodnika po Białymstoku i okolicy, opracowania którego podjął się p. prof. Michał Goławski.

Lokał Oddziału mieści się obecnie przy ul. Żwirki i Wigury 2.

Gniezno. W kwietniu został założony Oddział P. T. K. w Gnieźnie. Adres Oddziału: Gniezno, ul. Chrobrego 3. Biura firmy B. Kasprowicz. Pezesem Tymczasowego Zarządu jest p. B. Kasprowicz, sekretarzem p. Metzger. W drugiej połowie maja projektowane jest zwołanie Walnego Zebrania organizacyjnego, które ma wyłonić stały Zarząd, Komisję Rewizyjną oraz Komisje: dla spraw turystyki i opiekunów Kół Młodzieży Szkolnej.

Życzymy nowemu naszemu Oddziałowi najlepszego rozwoju w szerzeniu idei krajoznawczej!

Kościerzyna. W dn. 8.III.33 odbyło się Walne Zgromadzenie Oddziału pod przewodnictwem p. Warczaka. Oddział istnieje od 5 miesięcy, liczy członków 31. Dochody Oddziału wyniosły zł. 244, rozchody zł. 169,35. Zarząd na r. 1933 wybrany został w następującym składzie: pp. Skaja — przewodniczący, St. Szczukowski — zast. przewodn., Józef Tkaczyk—sekretarz, Kl. Szyca—skarbnik, dr. Al. Wysocki — czł. Zarządu. Do Komisji Rewizyjnej weszli: pp. Kapeluszny i Okuniewski.

Lida. W dniu 14 marca b. r. odbyło się Zebranie organizacyjne nowego Oddziału P. T. K. w Lidzie pod przewodnictwem p. Starosty Bogatkowskiego. Terenem działalności nowego Oddziału mają być powiaty: lidzki, szczuczyński i wołożyński. Przy Oddziale powstały Komisje następuiące: 1) wycieczkowa, obejmująca prócz wycieczek sprawy sportu krajoznawczego, konkursów i rozrywek, 2) ochrony przyrody, 3) zbiorów muzealnych, 4) krajoznawcza, obejmująca sprawy odczytów, bibljoteki, fotografij i t. p.

Na członków Zarządu Oddziału zostali powołani: pp. sędzia Borysowski, Ant Przybytko. sędzia Kontowt, sędzia kpt. Chrzanowski, Aug. Orlicki, prof. Kozłowski; na zastępców: pp. dyr. Podolecki, kier. Orkusz i sędzia Landfisz. Do Komisji Rewizyjnej weszli: pp. sędzia Trzeciak, nacz Grabowski, inż. Lasociński, jako zastępcy: pp. Gruźdź i Krzętowski. Oddział liczy 35 członków. Życzymy pomyślnego rozwoju!

Łódź. Zarząd Okręgu komunikuje: na terenie okręgu P. T. K. liczy około 760 członków, w tem Łódź 255 członków, Piotrków 216 czł., Kalisz 140 czł., Łęczyca 54 czł., Pabjanice 52 czł., Tomaszów Maz. 42 czł., Sieradz 25 (?) czł. Księgozbiory posiadają: Łódź, Piotrków, Kalisz, Tomaszów, Pabjanice, zbiory muzealne: Kalisz, Piotrków, Tomaszów, Pabjanice. Pabjanice posiadają pozatem uporządkowane zbiory fotograficzne. Praca towarzystw polega na organizowaniu wycieczek, ochronie zabytków, prowadzeniu muzeów, organizowaniu życia towarzyskiego, przygotowaniu wydawnictw.

Należy wezwać Oddziały P.T.K. do zorganizowania kadr przewodników, którzy na każde wezwanie służyliby zgłaszającym się w danem mieście wycieczkom. Dla przewodników należy zorganizować kursy pod fachowem kierownictwem. Należy wskazać, że wycieczki zwiedzać winny nietylko objekty historyczne, lecz i o charakterze przemysłowo-gospodarczym: wzorowe

elektrownie, gazownie, urządzenia kanalizacyjne, fabryki, spółdzielnie i t. p.

Każdy Oddział winien zbadać najbliższe okolice miasta, zarejestrować i opisać ciekawsze zabytki budownictwa, utrwalić spostrzeżenia na zdjęciach fotograficznych, a materjały przechować w archiwum do dalszego wyzyskania.

Należy interesować krajoznawstwem szeroki ogół przez urządzanie dla wszystkich dostępnych wycieczek. Technika: zawiadomić miasto o wycieczce, wydawać w dobrym punkcie, np. w księgarni, bezpłatne lub płatne bilety w liczbie zgóry określonej, oznaczyć godziny, kiedy przewodnik P. T. K. oprowadza wycieczkę. Sposób ten daje np. w Pabjanicach dobre rezultaty.

W kompetencjach Wydz. Rob. Publ. leży szereg prac wspólnych z pracami P. T. K. Oddziały P. T. K. winny działać w stałym kontakcie z Urzędem Woj., a to dla dobra krajoznawstwa. W wielu wypakach możliwa jest pomoc władz dla oddziałów P. T. K.

Formy pomocy: dostarczanie materjałów dla publikacyj, pomoc w rozpowszechnianiu wydawnictw P.T.K., dostarczanie eksponatów na wystawy (fotografje, mapy), zasilanie muzeów zgodnie z przepisami konserwatorskiemi, zasilanie bibljotek, informowanie o pracach konserwatorskich i ich wynikach, ułatwianie zorganizowania wycieczek przez wpływ na ruch autobusowy, bezpłatna pomoc w projektowaniu schronisk i domów krajoznawczych, pomoc w organizowaniu nowych oddziałów P.T.K. przez wskazywanie odpowiednich osób, pracujących w krajoznawstwie, współdziałanie w ochronie zabytków. W okresie lepszej konjuktury istnieje możliwość finansowego poparcia poczynań poszczególnych Oddziałów P. T. K.

Postanowiono zwrócić się do odpowiednich czynników o pomoc przy konserwowaniu murów dawnego zamczyska łęczyckiego i wyzyskać w tym celu komitet funduszu pracy.

Postanowiono zawiadomić zainteresowane Oddziały, że w bieżącym roku prowadzone będą prace wykopaliskowe. Oddziały winny poprzeć powyższe prace. Informacyj udziela p. J. Manugiewicz Łódź, Piotrkowska 91. Muzeum Etnograficzne.

Postanowiono zachęcić oddziały i członków do prenumerowania „Wiadomości Ludoznawczych" (Łódź, Piotrkowska 91), które są cennym podręcznikiem dla krajoznawców. Wezwać Oddziały, aby wyrabiały korespondentów do spraw w zakresie prehistorji i etnografji.

O d d z i a ł P. T. K. w Ł o d z i podaje: Sezon zimowy został zakończony dn. 1 kwietnia szóstą „herbatką", podczas której był wyświetlony film długości 1000 metrów: „Kalendarz pięknych podróży po Francji" oraz w związku z projektowaną wycieczką wygłoszona pogadanka o Górach Świętokrzyskich. Ogólna frekwencja 6 „herbatek" wyniosła 252 osoby.

Na zaproszenie P. Wojewody Zarząd wziął udział w konferencji naukowej z okazji zakończenia prac językoznawczych na terenie dawnych województw: sieradzkiego i łęczyckiego. Od dni. 15 kwietnia kancelarja jest czynna we wtorki i piątki od godz. 18 — 20. Umieszczone w kwietniowym komunikacie zdanie: „zaległości w płaceniu składek wynoszą około 2000 zł.", winno brzmieć: „zadłużenie Oddziału na dz. 31.XII.32 wynosiło 2000 zł.". W ciągu ub. miesiąca dług zmniejszył się dzięki dochodowi z imprezy. Projektowane są wycieczki: 25.V dolina rz. Mrogi—prow. p. inż. A. Nalepiński, 3 — 5.VI w Góry Świętokrzyskie — prow. hist. sztuki p. J. Malik, 24 i 25.VI de Kalisza i Głuchowa.

Olkusz. Zarząd tutejszego Oddziału w ubiegłym miesiącu dokonał, dzięki wydatnej współpracy p. P. Przesmyckiego, znanego geologa Zagłębia, uporządkowania geologicznych zbiorów Muzeum Towarzystwa. W związku z tem postanowiono zorganizować szereg wycieczek młodzieży miejscowych szkół celem zapoznania się ze zbiorami. Wycieczki te podjęła się oprowadzać i udzielać rzeczowych wyjaśnień p. Władysława Kijowska.

Postanowiono przy Towarzystwie zorganizować Sekcję miłośników fotografji. Zapisy do sekcji przyjmuje p. A. Wiatrowski, sekretarz Zarządu.

Z odczytów p. Wiatrowski wygłosił w ubiegłym miesiącu na następujące tematy: „Lublin i ziemia lubelska", „Poznań i Gniezno". „Lwów". „Gdańsk". „Toruń i Poskie Pomorze". Odczyty powyższe powtarzane były dla szkół powszechnych oraz dla bezrobotnych.

Poznań. Dnia 8 marca przybyła do Poznania specjalnym pociągiem wycieczka żołnierzy z Korpusu Ochrony Pogranicza w liczbie 1100 szeregowych. Wycieczka podzielona na 22 grupy zwiedziła zabytki miasta, zakłady użyteczności publicznej, Palmiarnię i Ogród Zoologiczny. Przy oprowadzaniu żołnierzy pomagał sekretarz Oddziału. Na zakończenie odbyło się pożegnanie żołnierzy przez władze wojskowe i miejskie w hali reprezentacyjnej Powszechnej Wystawy Krajowej, przyczem sekretarz Oddziału wygłosił referat z historji miasta Poznania i o dzisiejszem jego znaczeniu. Uroczystość pożegnania transmitowało Radjo Poznańskie.

Dn. 12 marca zwiedzano Muzeum Wielkopolskie przy placu Wolności (galerja obrazów i rzeźb, sztuka wschodnia, sztuka kościelna, sztuka stosowana i zbiory ludoznawcze). Uczestników 40, prowadził sekretarz Oddziału.

Dn. 26 marca zwiedzano dział przedhistoryczny Muzeum Wielkopolskiego. Uczestników 18, prowadził p. mag. Rajewski.

Od maja Poznańska Okręgowa Dyrekcja P. K. P. w porozumieniu z Oddziałem Poznańskim P. T. K. uruchamiać będzie w niedziele i w dni świąteczne pociągi popularno-wycieczkowe pod hasłem „Poznaj swój kraj" (nie dancing-bridge!). Pierwszy pociąg uda się dnia 3 maja do Torunia. Organizacją całej wycieczki zajmie się Oddział Poznański. Prowadzić będą pp. wice-prezes prof. J. Kilarski i sekretarz Fr. Jaśkowiak.

Dn. 25 marca p. red. A. Poszwiński wygłosił odczyt pod tyt. „Przyczynki do historji żydów w Poznaniu.

Dn. 1 kwietnia p. prof. W. Birkenmajer wygłosił ilustrowany odczyt p. t. „Najciekawsze szczyty świata" (Jungfrau, Matterhorn, Meije, Mont Blac, Dent du Geant, Uszba, Kamet, Kańczendrönga, Czomolungma). Prelegent zginął śmiercią taternika w Tatrach w dniu 17 kwietnia. Cześć Jego pamięci!

Krajoznawstwo w wojsku. Władze wojskowe Garnizonu Poznańskiego, chcąc zaznajomić żołnierzy, odbywających służbę wojskową w Poznaniu, a przeważnie pochodzących z innych dzielnic, z dziejami miasta, jego zabytkami i pamiątkami historycznemi i jego znaczeniem gospodarczem, urządziły kurs przewodników dla wojskowych wycieczek krajoznawczych przy pomocy Oddziału Poznańskiego P. T. K.

Program kursu obejmował wykłady z historji m. Poznania, z historji architektury, z metodyki wycieczek krajoznawczych z praktycznym pokazem i wycieczki po mieście, w których zwiedzano zabytki miasta, zakłady użyteczności publicznej i ważniejsze zakłady przemysłowe. Na zakończenie kursu, który trwał sześć pełnych dni od 3 — 8 kwietnia włącznie, odbyły się wycieczki do Kórnika i Szamotuł, a w czerwcu odbędzie się wycieczka dokoła Polski. Kurs ukończyło 30 podoficerów z wszystkich rodzai broni stacjonowanych w Poznaniu. Kierował kursem sekretarz Oddziału, p. Fr. Jaśkowiak

Szamotuły. W dn. 12.IV.33 odbyło się posiedzenie konstytucyjne nowego Oddziału P. T. K. pod przewodnictwem członka Oddziału Poznańskiego P.T.K. p. Stan. Krupskiego

Do Zarządu Oddziału zostali wybrani pp: dr. Antoni Nowicki — prezes, prof. Andrzej Hanyż—wiceprezes, Stan. Krupski — sekretarz; Józef Preuss — skarbnik, radni pp.: dyr. Józ. Borowska i Ludw. Kawalerówua. W zebraniu brał udział delegat Oddziału, Poznańskiego p. Jaśkowiak.

Oddział liczy 26 członków. Adres: Sekretarz Oddziału P.T.K., p. Stanisław Krupski, Szamotuły, Rynek 34.

Nowemu Oddziałowi naszemu, życzymy najlepszego rozwoju!

Szczęśliwice. Obrany na 1933 r. Zarząd ukonstytułował się następująco: pp.: Świderski Bolesław — prezes, Jagiełło Kazimierz — sekretarz, Krobski Aleksander — skarbnik, Wasilewski Henryk — zast. skarbnika, Dąbrowski Marjan — przew. Komisji Wycieczkowej i Kult.-Oświat, Kwiatkowski Edmund—bibljotekarz.

Zarząd Oddziału postawił sobie jako naczelne zadanie: rozwijanie działalności w kierunku propagandy ideologji krajoznawczej, zorganizowanie życia towarzyskiego, wzmocnienie akcji wycieczkowej i t. p.

Na skutek powyższego orzeczenia Zarządu, Komisja wycieczkowa urządza szereg wycieczek krajoznawczych dalszych, a mianowicie: w dn. 4—5, czerwca do: Puław, Kazimierza, Janowca, w dn. 17—29, czerwca: Tatry, Pieniny — ze zwiedzeniem Jaworzyny, jaskiń Bielskich, Czorsztyna, Niedzicy, Szczawnicy, Krościenka, w dn. 8 — 16 lipca do Gdyni, Helu. Sierpień: Wilno, Troki, Jezioro Wigry. Wrzesień: Jaremcze, Worochta, Woronienka.

Prócz wyżej wymienionych wycieczek, urządzone będą wycieczki jednodniowe w promieniu 150 klm. od Warszawy.

Kom. Kult.-Oświat. rozpocznie działalność propagandową: odczyty, wyświetlanie przezroczy krajoznawczych i t. p

Tarnów. Dnia 2 marca 1933 odbyło się Walne Zebranie Oddziału Tarnowskiego P. T. K. Zarząd złożył sprawozdanie z działalności, z którego podajemy tutaj najważniejsze ustępy.

Oddział liczył 38 członków; zarząd odbył w ciągu swej kadencji 3 posiedzenia, zorganizował 3 wycieczki, z których jedną prowadził na górę św. Marcina dr. Simche, drugą do zamku w Dębnie p. Chęciński i trzecią do katedy i skarbca katedralnego ks. dr. Bulanda. Odbyły się 2 odczyty: ks. dra Bulandy p. t. „Z dziejów starego miasteczka" i dra Simchego p. t. „Oblicze krajobrazowe miasta Tarnowa". Oba odczyty ilustrowane były przezroczami.

Uruchomiono bibljoteczkę, złożoną z literatury przewodnikowej, regjonalnej i turystycznej, z której korzystają członkowie dla celów swoich lub szkolnych. Założono również wypożyczalnię map wojskowych. Wysiłki Zarządu około założenia w Tarnowie szkolnego ogrodu botanicznego nie dały, jak dotąd, pozytywnego rezultatu.

Zarząd porozumiał się z dyrekcją kolejową oraz z dyrekcją tut. muzeum diecezjalnego co do umieszczenia na dworcu kolejowym i w muzeum fotografji miasta i powiatu, czego realizację przeprowadzi się w bieżącym roku.

Zarząd sprawuje obowiązki delegatury Państw. Rady Ochr. Przyrody na powiat tarnowski. W związku z tem z ramienia Rady pilnuje rezerwatu skał piaskowcowych w Ciężkowicach, do którego założenia dostarczył Radzie wniosków i planów. Zaopiekowano się dwoma ogromnemi eratykami, z których jeden o obwodzie 5 i pół m. jest jednym z największych głazów lodowcowych na południu Polski.

Wybory nowych władz Oddziału nie przyniosły wielkich zmian. Na rok wstępny Zarząd jest następujący: dyr. Adolf Kargol — prezes, dyr. Walenty Pogoda — wiceprezes, dr Zdzisław Simche — sekretarz, dyr. Jadwiga Bodzoniówna — skarbnik, Piotr Chęciński, prof. Franciszek Róg i prof. Bronisław Uruski — członkowie. Komisja Rewizyjna: prof. Maurycy Godowski, prof. Marja Czarnówna i prof. Helena Mazurkiewiczówna. Komisja wycieczkowa: prof. Godowski, prof. Róg i dr Simche.

Toruń. W roku sprawozdawczym powstały na obszarze Okręgu trzy nowe oddziały P. T. K., a mianowicie: w Chełmży, Pelplinie i Kościerzynie. Oddziały: w Chełmży i w Pelplinie założono przy poparciu prezydjum Okręgu. Prezes Okręgu wygłosił na zebraniach w d. 14. marca w Chełmży i 20. czerwca w Pelplinie obszerne przemówienie programowe, po którem założono tamtejsze oddziały. W dniu 21. czerwca wizytował prezes Oddział w Gdyni i po odbyciu dłuższej konferencji z prezydjum tamtejszem ustalono wytyczne całkowitej reorganizacji placówki gdyńskiej. Według zasad wówczas ustalonych reorganizacja miała być przeprowadzona jesienią roku sprawozdawczego. Z Oddziałem w Kartuzach przeprowadzono korespondecję w sprawie reorganizacji tamtejszego Oddziału, która to korespondencja nie pozostała bez dodatnich rezultatów. Z innemi Oddziałami również prowadzono korespondencję celem nawiązania kontaktu przedtem nieistniejącego. Ażeby poprzeć działalność nowopowstałego Oddziału w Pelplinie, Zarząd Okręgowy wystąpił z wnioskiem do Rady Głównej o przyznanie Pelplinowi praw stacji wyjazdowej, który to wniosek odniósł pożądany skutek.

Prezes reprezentował Okręg na posiedzeniach Wojewódzkiej Komisji Turystycznej, oraz w komisji zbiorów pomorskich przy Instytucie Bałtyckim.

Tymczasowe schronisko Oddziału Toruńskiego, znajdujące się przy ul. Podzamcze 14., zostało otwarte w dn. 1.-IV. Opłata wynosi: dla dorosłych 1 zł., dla młodzieży szkół średnich 75 gr., szkół powszechn. 50 gr. Za wypożyczenie koca i bielizny dopłaca się 30 gr. Zgłoszenia przyjmuje p. Kopliński, Toruń, Podzamcze 14.

Wilno. W dn. 22 marca r. b. odbyło się w Wilnie zebranie organizacyjne Koła Krajoznawczego studentów Uniwersytetu Stefana Batorego, Sekcji Akademickiej Pol. Tow. Krajoznawczego. Na zebraniu byli obecni przedstawiciele Kół Naukowych Stud. U. S. B. Zagaił zebranie p. A. Krzemień, sekretarz Oddziału Wileńskiego P. T. K., który poinformował zebranych o zadaniach i uprawnieniach członków Koła.

Wybrany został Komitet Organizacyjny, w następującym składzie: kol. Godziszewski — prezes, kol. Zaremba—wiceprezes, kol. Domaniewska — sekretarz, kol. kol. Giedrojć, Korybutiak, Tomecki i Żylińska — członkowie Zarządu.

Żnin. Zarząd Oddziału Pałuckiego P. T. K. ukonstytuował się na r. b. następująco: pp. dyr. J. Słomka, prezes; J. Laszczuk, viceprezes; Br. Lewandowski, sekretarz; Alfr. Ksycki, skarbnik; Olga Kniaziówna, bibljotekarka; dr J. Mendyk, przewdn. Koła amat.-teatralnego; p. St. Dunajski, organizator muzeum pałuckiego; p. Laszczak, organizator wycieczek.

KRONIKA KRAJOZNAWCZO-TURYSTYCZNA.

60-lecie Polskiego Tow. Tatrzańskiego. W r. b. przypada 60 lat od chwili założenia Pol. Tow. Tatrzańskiego w r. 1873 w Zakopanem.

W dn. 6 i 7 maja obradować będzie tegoroczny Zjazd doroczny delegatów Oddziałów P. T. T. w Zakopanem. Oprócz obrad Zarządu i Walnego Zgromadzenia odbędzie się nabożeństwo za zmarłych członków P. T. T. w starym kościołku przy ul. Kościeliskiej, wieczornica góralska, bankiet i akademja.

Właściwy obchód odbędzie się w pierwszej połowie sierpnia w Zakopanem. Obejmie on wystawę, obrazującą działalność Towarzystwa w ciągu 60-lecia, oraz uroczystości regjonalne ludowe przy udziale ludności z rozmaitych części Karpat polskich. Projektowane jest też sprowadzenie do Zakopanego konnego orszaku Hucułów z Żabiego, oraz górali śląskich z Istebnej, którzy zaprodukują na tle przepięknej przyrody tatrzańskiej tamtejsze obrzędy ludowe.

Przypuszczalnie na okres głównych uroczystości jubileuszowych w Zakopanem zorganizowane będą ze wszystkich większych miast Polski pociągi popularne.

Uroczystości 70-lecia powstania styczniowego na Grodzieńszczyźnie w końcu czerwca 1933 roku organizuje Dowództwo Okręgu Korpusu (76 p. p. strzelców lidzkich z Grodna im. Ludwika Narbutta) w m. Dubicze, w puszczy Kotrzańskiej nad rzeką Kotrą i jeziorem Pelasą na zbiegu województw: Białostockiego, Wileńskiego i Nowogródzkiego. Jest to miejsce startej na rozkaz Murawjewa mogiły Ludwika Narbutta, przywódcy t. zw. powstania lidzkiego, desygnowanego na parę dni przed waleczną śmiercią na naczelnego wodza powstania na Litwie przez Rząd Narodowy. Stanie tam pomnik według projektu prof. Ruszczyca. Rada Główna zachęca gorąco Oddziały P.T.K. do zorganizowania na koniec czerwca wycieczek do Dubicz w porozumieniu z Oddziałem P. T. K. w Grodnie, ul. Wróblewskiego 1.

Obchód Roku Sobieskiego na Podolu. Podolskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze zawiadamia, że w związku z 250-leciem odsieczy wiedeńskiej, zawiązany Wojewódzki Komitet Obchodu Roku Sobieskiego przewiduje w swym programie masowy napływ wycieczek z terenu całej Polski do ziem województwa Tarnopolskiego, posiadającego liczne pamiątki po królu Janie Sobieskim, jak: zamki w Olesku, Podhorcach, Złoczowie, pola bitew, szlaki pochodów i szereg innych pamiątek, związanych z osobą, znanego w całej Europie króla.

Teren województwa będzie przygotowany na przyjęcie wycieczek od dnia 4 maja b. r., zaś Towarzystwo z ramienia Wojew. Komitetu Obchodu będzie opiekować się wycieczkami do 13 września b. r., t. j. rocznicy odsieczy wiedeńskiej.

Z uwagi na konieczność przygotowania odpowiedniego programu wycieczek, jakoteż ustalenia—przynajmniej w przybliżeniu—ruchu wycieczkowego, należałoby, aby Oddziały P. T. K. już rozwinęły obecnie stosowną propagandę i zajęły się zorganizowaniem zbiorowych wycieczek do ziemi podolskiej.

Święto lasu. Zarząd Główny Związku Zawodowego Leśników Rzpl. Polskiej zainicjował doroczne „Święto lasu”, które w r. b przypadło na dzień 29.IV. Zadaniem „Święta lasu” jest: 1) budzić i szerzyć wśród społeczeństwa, a w szczególności wśród młodzieży szkolnej, kultu dla lasu i drzew, 2) uświadamiać szerokie masy ludności, osobliwie młodzież, o wartościach lasu dla kultury duchowej, fizycznej i materjalnej, 3) pouczać ogół obywateli o konieczności szanowania i opiekowania się drzewami i lasami, 4) zachęcać do obsadzania dróg, osiedli, zalesiania nieużytków i pielęgnowania wszelkich nowopowstających zadrzewień. „Święto lasu” obchodzone będzie w ostatnią sobotę kwietnia każdego roku.

Mapy Karpat Wschodnich. Nakładem Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Krakowie wyszły z druku mapy Polski w plastycznem ujęciu turystycznych terenów Karpat Wschodnich.

Mapy te mają za zadanie jaknajdalej posuniętą propagandę turystyki w Polsce, tudzież zaznajamianie szerokich warstw społeczeństwa z terenami turystycznemi naszego kraju. Dają one nietylko praktyczny obraz terenów turystycznych Karpat Wschodnich, lecz i układ topograficzny całej Polski, to też wzbudzą za-

interesowanie sfer pedagogicznych, młodzieży szkolnej oraz klubów sportowych i turystycznych. Rzeczone mapy podobnie jak mapy Krakowsko-Śląskiego Okręgu Turystycznego, wydane zostały w dwu formatach: 50×80 i 50×70. Cena tych map, formatu większego, wynosi zł. 2.50 a mniejszego zł. 1.50, które są do nabycia w Wydziale Handlowo-Taryfowym D. O. K. P. (ul. Targowa Nr 74) pokój Nr. 266.

Instytucje, jak: biura podróży, księgarnie, związki turystyczne, szkoły i t. p. pragnące zająć się rozsprzedażą tych map, mogą otrzymać rabat w wysokości 33%, jednak tylko przy sprzedaży conajmniej 100 egz.

KALENDARZYK KRAJOZNAWCZY.

ODCZYTY.

Oddział P. T. K w Krakowie.

5.V. Dr. J. Wiewiórowski: „Wycieczka polskim statkiem do Norwegji", z il. fotogr.

19.V. Dr. B. Zaborski: „Góry Świętokrzyskie" z il. fotogr.

Oddział P. T. K. w Warszawie.

10.V—„Warszawa w obrazach Canaletta", wygł. p. Wł. Woydyno.

17.V—„Puszcza Kampinoska na tle puszcz Mazowieckich". wygł. dr. R. Kobendza.

31.V—„Krajoznawcza kronika filmowa", pokaże p. A. Wisłocki.

WYCIECZKI.

Oddział P. T. K. w Krakowie.

7.V. Do Ojcowa. Wyjazd z Krakowa do Zabierzowa w sobotę o godz. 16.30, skąd pieszo do Ojcowa. Powrót w niedzielę wieczór. Prowadzi p. prof. Sykutowski. Zbiórka przed Dworcem zach. o godz. 16.

14.V. Do przełomu Soły. Prowadzl p. Milata.

21.V. Do zamku w Miłoszowej k. Trzebini. Wyjazd o g. 10.30. Zbiórka przed Dworcem o g. 10.

25.V. Do Kalwarji i Brodów. Prow. prof. Gotkiewicz. Wyjazd o g. 7.15. Powrót wieczorem.

4 i 5.VI Zielone Świątki. Do Gór Świętokrzyskich (autobusem). Prowadzi p. Taborska.

15—18.VI. Wycieczka krajoznawcza do Wielkopolski i Torunia. Prowadzi dr. Medwecki.

2—8.VII. Na Kurpie, Jezioro Wigry i Augustowskie, w drodze powrotnej Zamość i Lublin. Prowadzi dr. Medwecki.

W dn. 1.V otwarte zostało schronisko P. T. K. w Ojcowie w willi „Reduta".

Oddział P. T. K. w Warszawie.

3.V. Łazienki—pałac—prow. p. M. Grujanka. Koszt dla członków 50 gr., dla gości 75 gr.

3.V. Do Młocin statkiem i do Puszczy Kampinoskiej—prow. p. L. Bartliński, do przejścia pieszo 8 km. Zbiórka na przystani „Vistuli" o godz. 9-ej rano. Koszta podane będą w osobnych ogłoszeniach.

3.V. Do Mogiły Powstańców pod Zaborowem Leśnym z powodu panujących chłodów przełożona na 21 maja.

7.V. Zachęta—prow. p. Drzewiczewska. Zbiórka na miejscu o godz. 11-ej. Koszt dla członków 50 gr., dla gości 75 gr.

7.V. Rembertów-Glinki-Wawer — prow. p. L. Bartliński. Zbiórka na ostatnim przystanku tramwajowym linji Nr. 24 o godz. 10-ej rano —do przejścia pieszo 15 km. Koszt dla członków 25 gr., dla gości 50 gr.

14.V. Instytut Propagandy Sztuki—prow. p. Drzewiczewska. Zbiórka na miejscu o godz. 11-ej. Koszt dla członków 35 gr., dla gości 50 gr.

14.V. Radjostacja Transatlantycka w Babicach—prow. p. St. Gabryszewski. Zbiórka na ostatnim przystanku tramwajowym linji Nr. 9 na Woli o godzinie 10-ej rano. Koszt dla członków 50 gr., dla gości 75 gr.

21.V. Do Mogiły Powstańców pod Zaborowem Leśnym — prow. p. P. Szymański. W programie uroczystości: msza polowa przy Mogile w asystencji Weteranów 1863 r.. pienia religijne połączonych chórów warszawskich z towarzyszeniem orkiestry dętej. Odczyt o przebiegu bitwy pod Zaborowem wygł. prof. H. Mościcki, O akcji powstańczej na terenie całej Puszczy Kampinoskiej — wypowie inż. Kazimierz Hugo-Bader, prezes Oddziału Sochaczewskiego Pol. Towarz. Krajoznawczego. Zbiórka na Dworcu Gdańskim o godz. 7.30 rano, powrót o g. 16-ej. Koszt dla członków 1 zł., dla gości 2 zł.

Zapisy do 15.V b. r. przyjmuje Biuro P. T. K.

Członkowie P. Tow. Krajoznawczego proszeni są o jaknajliczniejsze zapisywanie się na tę wycieczkę, celem pokrycia znacznych wydatków, związanych z wynajęciem taboru kolejowego, oraz o zjednywanie chętnych do wzięcia udziału w obchodzie z pośród znajomych.

25.V. Zielonka—Ossów—Kobyłka. Prow. p N. Szymborska. Odjazd z Dworca Wileńskiego. Koszt dla członków zł. 1.90., dla gości zł. 2.20.

25.V. Nizina Moczydłowska. Wędrówka wałami wzdłuż Wisły szlakiem Obory—Kopyty—Zawady. Do przejścia pieszo 20 km. Prow. inż. A. Riedel Koszt dla członków zł. 2.—, dla gości zł. 2.25.

28.V. Wycieczka do Małej Wsi (Modrzewiny pod Grójcem)—prow. p. prof. J. Kloska. Do przejścia pieszo około 15 km. Koszt dla członków zł. 6.50, dla gości zł. 7.—.

4—4.VI. Puszcza Kampinoska: Czerwińsk — Błonie. Nocleg w Krzywej Górze—prowadzi p. G. Zborowska.

4—5.VI. Kazimierz — Puławy — Janowiec. Prowadzi p. L. Bartliński.

11.VI Warka—prow. p. St. Gabryszewski.

11.VI. Mienia—Mrozy. Prowadzi p. N. Szczepkowski.

11.VI. Zachęta—prow. p. Z. Drzewiczewska. Zbiórka o godz. 11-ej rano,
Koszt dla członków 50 gr., dla gości 75 gr.

15.VI. Instytut Propagandy Sztuki — prowadzi p. Z. Drzewiczewska. Zbiórka o godz. 11-ej rano. Koszt dla członków 50 gr., dla gości 75 gr.

15.VI. Łowicz—Złaków Kościelny. Prow. p. L. Bartliński.

18.VI. Żyrardów — Miedniewice — Radziwiłłów. Prow. p. prof. J. Kloska.

Szczegóły wycieczek majowych i czerwcowych będą podane w osobnych zawiadomieniach po ogłoszeniu letniego rozkładu jazdy na kolejach.

Wycieczki wakacyjne.

3—18.VII. Babia góra, Orawa, Tatry—Pieniny. Prowadzi p. N. Szczepkowski.

10—15VIII—tygodniowa wycieczka do Piotrkowa Trybunalskiego, Sulejowa, Wolborza, Tomaszowa Mazow., Rawy, Błękitnych Źródeł oraz stron uwiecznionych przez Reymonta w „Chłopach". Wycieczka zakończy się w Spale na dożynkach u P. Prezydenta. Prowadzi p. P. Szymański.

Sierpień -- 4-tygodniowa wycieczka w Góry Rumunji. Prowadzi p. St. Lenartowicz.

ŻYCIE TOWARZYSKIE ODDZ. WARSZAWSKIEGO P. T. K.

W dn. 22.V r. b. Oddz. Warszawski P. T. K. urządza Wieczór Klubowy, który urozmaicony będzie konkursem pod tyt.: „Polska w przezroczach". Po konkursie zostaną przyznane nagrody, które będą specjalnie ogłoszone. W dalszym ciągu wieczoru bridge i tańce.

Komisja Towarzyska Oddziału Warszawskiego odbyła swe posiedzenie w dn. 7 kwietnia, poświęcone całkowicie sprawie programu działalności na najbliższy okres.

Uchwalono, iż wieczory klubowe odbywać się będą, jak dawniej, w poniedziałki w godz. 20—24, oraz szereg imprez towarzyskich z tańcami, które każdorazowo będą ogłaszane w biuletynach.

Zarząd Komisji ukonstytuował się następująco: pp. L. Ostaszewski—prezes, Natalja Szymborska—vice prezes, Zofja Królikiewiczówna — sekretarz, M. Paprocka—skarbnik.

Oddział P. T. K. w Poznaniu.

3.V. Toruń—pociągiem popularno-wycieczkowym pod hasłem: „Poznaj swój kraj!" Cena biletu kolejowego powrotnego III kl.—zł. 6.70 ($66^2/_3\%$ zniżki). Wyjazd z Poznania o godz. 7.30, przyjazd do Torunia o godz. 9.45, wyjazd powrotny z Torunia o godz. 20.15, przyjazd do Poznania o g. 22.35. Prowadzą pp. prof. J. Kilarski i Fr. Jaśkawiak.

14.V. Inowrocław—Kruszwica—Strzelno — pociąg popularno-wycieczkowy, bilet kolejowy powrotny III kł.— zł. 5.90.

21.V. Chodzież—Parkowo—pociąg popularno-wycieczkowy, bilet kolejowy powrotny III kl zł. 3.70.

— Katowice — pociąg popularno - wycieczkowy „Dziennika Poznańskiego", bilet kolejowy powrotny III kl.—zł. 13.50.

24—25.V. Warszawa—pociąg popularno-wycieczkowy Poznańskiej Dyrekcji P. K. P. na meeting lotniczy. Bilet kolejowy powrotny III kl.—zł. 13.20.

25.V. Bolechowo—Biedrusko—Oborniki—na konwalje, bilet kolejowy III kl.—zł. 3.90, IV kl.—zł. 3.—. Pieszej drogi 23 km. Prow. p. dr. T. Smoluchowski.

28.V. W programie: galerja obrazów, mauzoleum Raczyńskich i park z tysiącletniemi dębami. Bilet kolejowy powrotny III kl. — zł. 1.20. Prowadzi p. Fr. Jaskowiak.

Z okazji przypadających na rok bieżący uroczystości jubileuszowych 700-lecia m. Torunia Oddział P. T. K. w Poznaniu urządzi kilka zbiorowych wycieczek do grodu Mikołaja Kopernika. Wycieczki mają na celu nietylko poznanie dziejów m. Torunia i jego pięknych zabytków, lecz będą jednocześnie podkreśleniem duchowej łączności Wielkopolski z Pomorzem i wobec wrogich zakusów na odwiecznie polskie Pomorze, mieć będą charakter manifestacji narodowej, stwierdzającej naszą gotowość do bronienia tych ziem.

Pierwsza wycieczka odbyła się w dniu 3 maja. Niska cena biletu kolejowego — zł. 6.70 (normalna cena biletu z Poznania do Torunia i z powrotem wynosi zł. 20.40), pozwoli wziąć udział w tej wycieczce szerokim kołom społeczeństwa naszej dzielnicy. Przygotowaniem do omawianej wycieczki był odczyt Konserwatora wojewódzkiego p. dr. W. Dalbora, o Toruniu, jaki się odbył w sobotę, 29 kwietnia, o godz. 19-tej w sali Śniadeckich Collegium Medicum przy ul. Fredry 10. Odczyt ilustrowany był pięknemi przezroczami.

Ponieważ z okazji Targów Poznańskich (30.IV — 7.V.33 r.) uruchomione będą do Poznania z wszystkich Dyrekcji P. K. P. nadzwyczajne pociągi popularno-wycieczkowe i w związku z tem spodziewany jest przyjazd wielkiej ilości wycieczek, a Oddział Poznański podjął się organizowania wycieczek po Poznaniu, Zarząd uprasza Szanownych P. T. Członków, którzy mogliby oprowadzać wycieczki po mieście, lub mogliby pełnić dyżury w lokalu Oddziału w czasie tygodnia targowego, o zgłaszanie swych nazwisk i dokładnych adresów pisemnie, telefonicznie (tel. 71-52) lub osobiście w godzinach dyżurów w poniedziałki, środy i piątki od godz. 17 — 19-tej.

Redakcja i Administracja w Warszawie, ul. Karowa 31, tel. 642-50.

Redaktor odpow.: **Aleksander Patkowski.** Wydawca: **Polskie Tow. Krajoznawcze**

Druk. Jan Świętoński i S-ka, Warszawa, Kopernika 34. Telefon 407-50.